

Lovtidende A

2025

Udgivet den 15. juli 2025

7. juli 2025.

Nr. 1017.

Bekendtgørelse af museumsloven

Herved bekendtgøres museumsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014, med de ændringer, der følger af § 46 i lov nr. 1715 af 27. december 2016, § 1 i lov nr. 900 af 21. juni 2022, § 22 i lov nr. 614 af 11. juni 2024, lov nr. 1680 af 30. december 2024 og § 2 i lov nr. 1681 af 30. december 2024.

Kapitel 1

Formål

§ 1. Lovens formål er gennem fagligt og økonomisk bæredygtige museers virksomhed og samarbejde at sikre kulturarv og naturarv i Danmark og udvikle betydningen af disse i samspil med verden omkring os.

Stk. 2. Loven har endvidere til formål at sikre varetagelse af opgaver, der vedrører sten- og jorddiger og fortidsminder.

Stk. 3. Medmindre andet er fastsat, finder lovens regler anvendelse på de statslige museer under Kulturministeriet og på de statsanerkendte museer, der modtager statstilskud efter loven.

§ 2. Gennem de indbyrdes forbundne opgaver samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling skal museerne i et lokalt, nationalt og globalt perspektiv

- 1) aktualisere viden om kultur- og naturarv og gøre denne tilgængelig og vedkommende,
- 2) udvikle anvendelse og betydning af kultur- og naturarv for borgere og samfund og
- 3) sikre kultur- og naturarv for fremtidens anvendelse.

Stk. 2. Museerne skal samarbejde om de opgaver, som er nævnt i stk. 1.

§ 3. (Ophævet)

Kapitel 2

De kulturhistoriske museer

§ 4. De kulturhistoriske museer belyser forandring, variation og kontinuitet i menneskers livsvilkår fra de ældste tider til nu.

§ 5. Nationalmuseet er Danmarks kulturhistoriske hovedmuseum, jf. § 12. Museet har til opgave at belyse Danmarks kultur og verdens kulturer og deres indbyrdes afhængighed.

Stk. 2. For dansk kulturs vedkommende skal museet anlægge og opretholde repræsentative samlinger.

Stk. 3. Museet skal synliggøre og perspektivere samlingerne ved deltagelse i internationalt samarbejde.

Stk. 4. Museets samlinger danner grundlag for forskning og for museets alment oplysende virksomhed.

Stk. 5. Museet varetager de arkæologiske undersøgelser efter kapitel 8, som ikke af kulturministeren overdrages til andre museer.

Kapitel 3

Kunstmuseerne

§ 6. Kunstmuseerne belyser billedkunstens historie og aktuelle udtryk samt dens æstetiske og erkendelsesmæssige dimensioner.

§ 7. Statens Museum for Kunst er Danmarks hovedmuseum for billedkunst, jf. § 12. Museet har til opgave at belyse den danske og udenlandske billedkunst, fortrinsvis fra den vestlige kulturkreds efter år 1300.

Stk. 2. For den danske kunsts vedkommende skal museet anlægge og opretholde repræsentative samlinger.

Stk. 3. Museet skal synliggøre og perspektivere samlingerne ved deltagelse i internationalt samarbejde.

Stk. 4. Museets samlinger danner grundlag for forskning og for museets alment oplysende virksomhed.

Kapitel 4

De naturhistoriske museer

§ 8. De naturhistoriske museer belyser naturen, dens udvikling, nutidige miljø og samspillet med mennesket.

§ 9. Zoologisk Museum, Geologisk Museum og Botanisk Museum under Københavns Universitet udgør sammen med Botanisk Have under Københavns Universitet Statens Naturhistoriske Museum og udfører hovedmuseumsopgaven inden for det naturhistoriske område, jf. § 12. Museerne har til opgave at belyse naturen fra dens oprindelse til vor tid.

Stk. 2. For den danske naturs vedkommende skal museerne anlægge og opretholde repræsentative samlinger.

Stk. 3. Museerne skal synliggøre og perspektivere samlingerne ved deltagelse i internationalt samarbejde.

Stk. 4. Museernes samlinger danner grundlag for forskning og for museernes alment oplysende virksomhed.

Kapitel 5

Statslige museer

§ 10. De statslige museer, herunder hovedmuseerne, deltager i det nationale og regionale samarbejde med de statsanerkendte museer, jf. kapitel 6.

§ 11. De statslige kulturhistoriske museer og kunstmuseer indberetter genstande, kunstværker og anden dokumentation til de centrale registre over kulturhistorie og kunst og oplysninger til registeret over arkæologiske lokaliteter og fundsteder, jf. § 39.

Stk. 2. De statslige museer kan i særlige tilfælde efter godkendelse af kulturministeren udskille genstande, kunstværker og anden dokumentation fra samlingerne. For så vidt angår de museer, der er nævnt i § 9, meddeles godkendelse af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser.

§ 12. De statslige hovedmuseer yder museumsfaglig bistand til de øvrige statslige og til statsanerkendte museer. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler herom. For det naturhistoriske område fastsættes reglerne i samråd med ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser.

Stk. 2. De statslige hovedmuseer udfører særlige konserveringsopgaver for de øvrige statslige og for statsanerkendte museer efter regler fastsat af kulturministeren. For det naturhistoriske område fastsættes reglerne i samråd med ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser.

Stk. 3. Udgifterne til særlige konserveringsopgaver afholdes af det museum, der har registreret genstanden eller værket i sin samling.

Kapitel 6

Statsanerkendte museer

§ 13. Museumsnævnet kan statsanerkende et museum med et ansvarsområde, som bidrager til et sammenhængende og mangfoldigt museumsvesen, og som opfylder de vilkår, som er nævnt i § 14, stk. 1.

Stk. 2. Såfremt et museum har opnået statsanerkendelse, yder kulturministeren et tilskud til museets drift. Tilskuddet ydes efter § 13 a-d.

Stk. 3. Museumsnævnet kan tilbagekalde en statsanerkendelse, såfremt museet ikke opfylder de vilkår, som er nævnt i § 14.

Stk. 4. Såfremt et statsanerkendt museum ikke opfylder vilkårene for at være statsanerkendt, jf. stk. 3, afgør kulturministeren efter forhandling med museets hovedtilskudsyder, hvorledes offentlighedens interesser i samlingen kan sikres.

Stk. 5. Statsanerkendte museer, som spalter sig i flere juridiske enheder, skal på ny ansøge museumsnævnet om statsanerkendelse af hver af de nye juridiske enheder.

Stk. 6. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om ansøgning om statsanerkendelse og tilbagekaldelse af statsanerkendelse.

§ 13 a. Kulturministeren yder årligt tilskud til driften af statsanerkendte museer. Tilskuddet består af et grundtilskud og kan bestå af et eller flere variable tilskud og af et prioritets tilskud.

Stk. 2. Tilskuddet fastsættes på grundlag af bevillingen, der er afsat på finansloven til formålet.

Stk. 3. Grundtilskuddet udgør mindst 1,5 mio. kr. (2024-pl). Maksimalt 70 pct. af den samlede bevilling til statsanerkendte museer efter stk. 2 fordeles som grundtilskud. Grundtilskuddet tildeles statsanerkendte museer efter indplacering i grundtilskudskategori 1-5, jf. § 13 b, og grundtilskuddet vil være gradvis stigende for hver kategori.

Stk. 4. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om fastlæggelse og udbetaling af tilskud til statsanerkendte museer.

§ 13 b. Kulturministeren indplacerer politisk ved bekendtgørelse statsanerkendte museer, der er statsanerkendt før den 1. januar 2025, i en grundtilskudskategori 1-5, der bestemmer størrelsen af museets grundtilskud.

Stk. 2. Museumsnævnet indplacerer et museum, der statsanerkendes, jf. § 13, stk. 1, og et statsanerkendt museum, der fusionerer eller spalter sig, jf. § 13, stk. 5, i en grundtilskudskategori 1-5, der bestemmer størrelsen af museets grundtilskud.

Stk. 3. Museumsnævnet kan efter ansøgning fra et statsanerkendt museum indplacere museet i en grundtilskudskategori 1-5, der bestemmer størrelsen af museets grundtilskud, jf. dog stk. 5. En ændret indplacering kan tidligst have virkning fra den 1. januar 2029, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 4. En ændret indplacering efter stk. 3 kan tidligst have virkning fra den 1. januar 2026, hvis museet efter § 13 a, stk. 1, får et samlet statsligt driftstilskud i 2025, der er lavere end i 2024.

Stk. 5. Museumsnævnet kan i særlige tilfælde af egen drift tage sager op om indplacering af et statsanerkendt museum i en anden grundtilskudskategori.

Stk. 6. Museumsnævnets afgørelser efter stk. 2-5 skal træffes på baggrund af en vurdering af betydningen af museets samling.

Stk. 7. Hvis et museum indplaceres i en højere grundtilskudskategori og derved opnår et højere grundtilskud, modregnes stigningen i grundtilskud i museets eventuelle prioritets tilskud, jf. § 13 d, og frigjorte midler tilføres rammen til fordeling til variable tilskud, jf. § 13 c.

Stk. 8. Kulturministeren kan fastsætte regler om museumsnævnets indplacering i grundtilskudskategori efter stk. 2-6, herunder kriterier for indplaceringen og procedurer for og krav til ansøgning om indplacering i en anden grundtilskudskategori.

§ 13 c. Statsanerkendte museer kan tildeles et eller flere variable tilskud efter følgende parametre:

- 1) Besøgstal.
- 2) Besøgstal for børn og unge.
- 3) Indtægter.
- 4) Fagfællebedømte forskningspublikationer.

Stk. 2. Et variabelt tilskud beregnes af Kulturministeriet ud fra et gennemsnit af museernes indberetninger af data for

de enkelte tilskudsudløsende parametre i stk. 1 for de seneste 3 afsluttede kalenderår som statsanerkendt museum. Kulturministeriet kan efter anmodning fra et statsanerkendt museum undlade at medtage en periode, såfremt der er tale om ekstraordinære forhold på museet.

Stk. 3. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om de parametre, som er nævnt i stk. 1, og om perioden efter stk. 2. Kulturministeren kan endvidere fastsætte regler om metoden for beregning af variable tilskud efter stk. 1 og 2.

§ 13 d. Kulturministeren kan tildele statsanerkendte museer et prioritetstilskud, jf. § 13 a, stk. 1, 2. pkt.

Stk. 2. Prioritetstilskud bortfalder, hvis statsanerkendte museer spaltes i flere juridiske enheder. Prioritetstilskud sammenlægges ved fusion af statsanerkendte museer.

Stk. 3. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om ændring af prioritetstilskud ved fusion og spaltning, jf. stk. 2.

§ 14. For at opnå og bevare tilskud efter § 13 a skal museet opfylde følgende vilkår:

- 1) Museet skal være kommunalt, selvejende, eller det skal ejes af en forening, hvis formål er museets drift. Kulturministeren kan kræve, at museet i videst muligt omfang er administrativt og økonomisk adskilt fra andre institutioner.
- 2) Museets ansvarsområde og ændringer heri skal godkendes af museumsnævnet, dog ikke opgaver i henhold til kapitel 8. Godkendelsen forudsætter, at området er væsentligt og ikke i forvejen er dækket af andre statslige eller statsanerkendte museer.
- 3) Museets vedtægter skal godkendes af museets hovedtilskudsyder. Museets ansvarsområde skal fremgå af vedtægterne.
- 4) Museet skal minimum have 10.000 besøgende årligt. For museer, som alene har udstillingssteder på øer med færre end 10.000 indbyggere, er vilkåret minimum 8.000 besøgende årligt.
- 5) Museet skal minimum have 4,0 mio. kr. (2024-pl) i årlige indtægter, idet beløbet reguleres årligt og afrundes til millioner kroner med én decimal. For museer, som alene har udstillingssteder på øer med færre end 10.000 indbyggere, er vilkåret minimum 3,0 mio. kr. (2024-pl).
- 6) Museet skal indgå i samarbejde om produktion af eller selv producere mindst én fagfællebedømt forskningspublikation over 3 forudgående afsluttede år.
- 7) Museet skal varetage opgaverne, som er nævnt i § 2, stk. 1, med høj kvalitet.
- 8) Museet skal have de nødvendige kompetencer til at opfylde vilkårene i nr. 1-7 og 9-15 og til at varetage de museumsfaglige opgaver, som er nævnt i § 2, stk. 1.
- 9) Museet skal have de nødvendige rammer til at opbevare samlingen forsvarligt.
- 10) Museet skal deltage i det nationale og regionale samarbejde med andre statslige og statsanerkendte museer.

11) Museet må ikke udskille genstande, kunstværker og anden dokumentation fra samlingerne til andre end statslige og statsanerkendte museer, medmindre kulturministeren giver tilladelse hertil.

12) Museet skal indberette genstande, kunstværker og anden dokumentation til de centrale registre over kulturhistorie og kunst og oplysninger til registeret over arkæologiske lokaliteter og fundsteder, jf. § 39.

13) Museet skal vederlagsfrit give adgang for skoleelever, der besøger museet som led i undervisningen. Museet skal under hensyntagen til institutionens karakter gennemføre særlige formidlingsindsatser, f.eks. rabatordninger, rettet mod børn.

14) Museet skal tilstræbe størst mulig tilgængelighed for personer med handicap.

15) Museet skal vederlagsfrit give adgang til børn og unge under 18 år.

Stk. 2. Oplysninger til brug for vurdering af opfyldelse af vilkårene i stk. 1, nr. 4-6, skal indberettes af de statsanerkendte museer til Kulturministeriet. Kulturministeriet beregner i medfør af reglerne i § 13 c, stk. 2, og regler fastsat i henhold til § 13 c, stk. 3, og § 14 a, om vilkårene i stk. 1, nr. 4-6, er opfyldt.

Stk. 3. Museer, der ikke opfylder et eller flere vilkår i stk. 1, kan af museumsnævnet få en periode på op til 2 år til at opfylde vilkårene.

Stk. 4. Kulturministeriet kan efter anmodning fra et statsanerkendt museum undlade at medtage en periode ved vurdering af, om vilkårene i stk. 1 er opfyldt, jf. stk. 2 og 3, såfremt der er tale om ekstraordinære forhold på museet.

Stk. 5. Kulturministeriet fører tilsyn med opfyldelse af vilkårene i stk. 1. Kulturministeriet kan forelægge sager for museumsnævnet på baggrund af tilsynet.

Stk. 6. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om gennemførelse af bestemmelserne i stk. 1. Kulturministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om ændring af ansvarsområde efter stk. 1, nr. 2, høj kvalitet efter stk. 1, nr. 7, perioden efter stk. 3 og perioden efter stk. 4.

§ 14 a. Statsanerkendte museer skal årligt indberette de nødvendige oplysninger digitalt til Kulturministeriet til brug for fastsættelse af variabelt tilskud i henhold til § 13 c og til brug for kontrol af opfyldelse af vilkår i § 14, stk. 1, nr. 4-6. Indberetningerne skal være ledsaget af en erklæring fra en godkendt revisor.

Stk. 2. Kulturministeren fastsætter regler om indberetning og opgørelse af oplysninger efter stk. 1, dokumentation og kontrol af oplysninger, som indberettes efter stk. 1, og indberetning af øvrige oplysninger til brug for Kulturministeriets tilsyn med de statsanerkendte museer, herunder opfyldelse af vilkår i § 14, stk. 1, nr. 1-3 og 7-15, og i § 2, og til brug for statistiske formål.

§ 15. (Ophævet)

§ 15 a. (Ophævet)

§ 16. (Ophævet)

§ 16 a. (Ophævet)

§ 17. Såfremt et statsanerkendt museum ophører, afgør kulturministeren efter forhandling med museets hovedtilskudsyder, hvorledes der skal forholdes med museets samling.

Stk. 2. Såfremt museets vedtægter afviger fra bestemmelsen i stk. 1, skal dette godkendes af kulturministeren.

Kapitel 6 a

Udvikling af museumsområdet

§ 17 a. Kulturministeren kan nedsætte udvalg m.v., der skal rådgive med henblik på udvikling af museumsområdet.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 nævnte udvalg m.v., herunder om deres sammensætning og opgaver.

§ 17 b. Kulturministeren kan yde tilskud med henblik på udvikling af museumsområdet, herunder tilskud til museernes erhvervelser af værker og genstande. Tilskud kan ydes til statsanerkendte museer og i særlige tilfælde til organisationer, der understøtter museernes arbejde.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om ansøgningsberettigede museer, indsendelse og behandling af ansøgninger, ydelse af tilskud og fastsættelse af vilkår for anvendelse af tilskud efter stk. 1.

Kapitel 7

Museumsråd

§ 18. En kommune eller flere kommuner i forening kan nedsætte et lokalt museumsråd.

Stk. 2. Et lokalt museumsråd har til opgave at samordne og fremme museumsarbejdet i lokalområdet.

Stk. 3. Kulturministeren kan yde tilskud til lokale museumsråd.

Kapitel 7 a

Museumsnævnet

§ 19. Kulturministeren nedsætter et uafhængigt museumsnævn bestående af 7 medlemmer, som beskikkes således:

- 1) 1 medlem efter indstilling fra KL.
- 2) 1 medlem efter indstilling fra Organisationen Danske Museer.
- 3) 5 medlemmer udpeget af kulturministeren, heraf 1 medlem fra et andet nordisk land.

Stk. 2. Medlemmerne skal tilsammen besidde høj museumsfaglig ekspertise inden for museernes opgaver, jf. § 2, stk. 1.

Stk. 3. Medlemmerne beskikkes for en periode på 4 år. Umiddelbar genbeskikkelse kan finde sted én gang. Udtænder et medlem, beskikker kulturministeren et nyt medlem for den resterende del af perioden.

Stk. 4. Medlemmerne beskikkes forskudt, således at henholdsvis 3 og 4 af medlemmerne beskikkes hvert andet år.

Stk. 5. Kulturministeren udpeger en nævnsleder blandt medlemmerne.

Stk. 6. Museumsnævnet er beslutningsdygtigt, når mindst 4 medlemmer deltager i behandlingen af en sag. Museumsnævnet træffer afgørelse ved almindeligt stemmeflertal på

et møde eller ved skriftlig behandling. I tilfælde af stemmeligthed er nævnslederens stemme i den enkelte sag udslagsgivende.

Stk. 7. Museumsnævnet fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 8. Museumsnævnet sekretariatsbetjenes af Kulturministeriet.

Stk. 9. Museumsnævnets afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 20. (Ophævet)

§ 20 a. (Ophævet)

§ 21. (Ophævet)

§ 22. (Ophævet)

Kapitel 8

Sikring af kultur- og naturarven i forbindelse med den fysiske planlægning og forberedelse af jordarbejder m.v., herunder arkæologiske og naturhistoriske undersøgelsesopgaver i tilknytning hertil

§ 23. Kulturministeren og de statslige og statsanerkendte museer skal gennem samarbejde med plan- og fredningsmyndighederne virke for, at væsentlige bevaringsværdier sikres for eftertiden.

Stk. 2. Planmyndighederne skal inddrage vedkommende statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum, når der udarbejdes en kommuneplan eller lokalplan, der berører bevaringsværdier.

Stk. 3. Museerne foretager arkivalisk kontrol i høringsfasen vedrørende offentliggjort planmateriale og kan gennemføre undersøgelses- og dokumentationsopgaver inden for deres ansvarsområde med henblik på at sikre, at der i planmaterialet tages hensyn til forekomsten af væsentlige bevaringsværdier.

Stk. 4. Kulturministeren underretter planmyndighederne om forekomsten af væsentlige bevaringsværdier, der har betydning for planlægningen.

§ 23 a. En kommune eller flere kommuner i forening kan nedsætte et lokalt kulturmiljøråd.

Stk. 2. Et lokalt kulturmiljøråds opgave er at rådgive offentlige myndigheder med henblik på at understøtte de kulturhistoriske og bygningskulturelle værdier i den fysiske planlægning i lokalområdet.

Stk. 3. Kulturministeren kan yde tilskud til lokale kulturmiljøråd.

§ 24. Kommunalbestyrelsen skal underrette vedkommende kulturhistoriske museum senest samtidig med, at der meddeles byggetilladelse, tilladelse til råstofindvinding eller dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen efter naturbeskyttelsesloven.

Stk. 2. Ved meddelelse om byggetilladelse skal kommunalbestyrelsen underrette ansøgeren om indholdet i denne lovs §§ 25-27.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen underretter vedkommende kulturhistoriske museum om modtagne anmeldelser af ned-

rivninger eller andre byggearbejder, der vil medføre afgørende ændring i brug eller funktion af bygninger, bebyggelser eller andre kulturlevn.

§ 25. Bygherren eller den, for hvis regning et jordarbejde skal udføres på landjorden, kan forud for igangsætning af arbejdet anmode vedkommende kulturhistoriske museum om en udtalelse.

Stk. 2. Når museet har modtaget en anmodning, skal det fremkomme med en udtalelse med stillingtagen til, hvorvidt det arbejde, som anmodningen vedrører, indebærer en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder. Såfremt museet vurderer, at en sådan risiko foreligger, skal sagen forelægges kulturministeren. Den nævnte udtalelse skal endvidere tilkendegive, hvorvidt det i givet fald vil være nødvendigt at gennemføre en arkæologisk undersøgelse m.v., jf. § 27, stk. 3-10.

Stk. 3. Museet fremsender sin udtalelse til bygherren eller den, for hvis regning et jordarbejde skal udføres, senest 4 uger efter, at anmodningen er modtaget. Såfremt det på grund af jordarbejdets omfang er nødvendigt at gennemføre større forundersøgelser, jf. § 26, stk. 2, kan museets svarfrist forlænges til 6 uger.

§ 26. Det kulturhistoriske museum afholder udgiften til arkivalsk kontrol og en eventuel mindre forundersøgelse, der er nødvendig som grundlag for museets udtalelse, jf. § 25.

Stk. 2. Ved gennemførelse af en større forundersøgelse afholdes udgiften af den, for hvis regning et jordarbejde skal udføres. Arbejdet kan først iværksættes efter samtykke fra den pågældende. Det kulturhistoriske museum, der har det arkæologiske ansvar, udarbejder budget for forundersøgelsen, herunder den maksimale udgift, som den, for hvis regning jordarbejdet skal udføres, vil kunne komme til at afholde for den større forundersøgelse.

Stk. 3. Er årsagen til den større forundersøgelse jordarbejde i forbindelse med erosion eller jordarbejde udført som led i dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder eller som led i almindelig skovdrift, afholdes udgiften til forundersøgelsen af kulturministeren. Forestår en statslig eller kommunal myndighed driften, afholdes udgiften dog af vedkommende myndighed.

Stk. 4. Kulturministeriet træffer afgørelse om gennemførelse af større forundersøgelser som nævnt i stk. 3, hvor udgiften afholdes af enten kulturministeren eller vedkommende myndighed.

Stk. 5. Kan den, for hvis regning jordarbejdet udføres, ikke acceptere budgettet efter stk. 2, eller opstår der i øvrigt uenighed om budgettets størrelse, kan budgettet indbringes for Kulturministeriet, der herefter træffer afgørelse om budgettet, jf. dog stk. 6 og 7.

Stk. 6. Budgettet for større forundersøgelser kan ikke indbringes for Kulturministeriet, hvis den maksimale udgift til afholdelse af den større forundersøgelse ikke overskrider et minimumsbeløb fastsat af kulturministeren, jf. stk. 7, 3. pkt.

Stk. 7. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om de forundersøgelser, som museerne gennemfører efter stk. 1 og 2, herunder om museernes udarbejdelse og indberetning

af budget og regnskab m.v., og krav til regnskabsmæssig kontrol. Kulturministeren kan fastsætte regler om frister for at indbringe et budget for Kulturministeriet efter stk. 5 og om Kulturministeriets sagsbehandlingsfrister. Kulturministeren kan fastsætte minimumsbeløb efter stk. 6 og regler herom.

§ 27. Den arkæologiske kulturarv omfatter spor af menneskelig virksomhed, der er efterladt fra tidligere tider, dvs. strukturer, konstruktioner, bygningsgrupper, bopladser, grave og gravpladser, flytbare genstande og monumenter og den sammenhæng, hvori disse spor er anbragt.

Stk. 2. Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Fundne genstande, der ikke er danefæ, jf. § 30, stk. 1, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende kulturhistoriske museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 3. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en arkæologisk undersøgelse, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er afgjort. Senest 1 år efter, at anmeldelsen er modtaget, kan arbejdet genoptages, medmindre kulturministeren har afgivet indstilling om erhvervelse af fortidsmindet efter stk. 8.

Stk. 4. Udgiften til den arkæologiske undersøgelse afholdes af den, for hvis regning jordarbejdet skal udføres.

Stk. 5. Udgiften afholdes dog af kulturministeren, såfremt

- 1) årsagen til undersøgelsen er erosion eller jordarbejde i forbindelse hermed eller jordarbejde udført som led i dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder eller som led i almindelig skovdrift, medmindre driften forestås af en statslig eller kommunal myndighed, i hvilke tilfælde udgiften afholdes af vedkommende myndighed,
- 2) det kulturhistoriske museum i udtalelsen efter § 25 har oplyst, at jordarbejdet ikke vil indebære en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder, eller
- 3) fortidsmindet fredes efter lov om naturbeskyttelse eller erhverves med henblik på bevaring på stedet efter stk. 8.

Stk. 6. Kulturministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til udgifter til arkæologiske undersøgelser, der gennemføres efter stk. 3, jf. stk. 4.

Stk. 7. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er endeligt afgjort, erstattes af kulturministeren. Kan der ikke opnås enighed om erstatningen, fastsættes denne af den taksationskommission, der er nævnt i naturbeskyttelsesloven.

Stk. 8. Finder kulturministeren, at det pågældende fortidsminde bør bevares på stedet for eftertiden, kan kulturministeren erhverve fortidsmindet og eventuelt omkringliggende areal. Erhvervelsen kan ske ved ekspropriation efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 9. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger hertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer fund eller under arbejder kan formodes at fremkomme fund som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.

Stk. 10. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed efter stk. 3 og om gennemførelse af bestemmelserne i stk. 4-6.

§ 28. Den, der finder fortidsminder, herunder vrag af skibe, skibsladninger og dele fra sådanne skibsvrag, der må antages at være gået tabt for mere end 100 år siden, i vandløb, søer, i territorialfarvandet eller på kontinentalsoklen, dog ikke ud over 24 sømil fra de basislinjer, hvorfra bredden af det ydre territorialfarvand måles, skal straks anmelde fundet til kulturministeren.

Stk. 2. Genstande, der er omfattet af stk. 1, tilhører staten. Undtaget herfra er genstande, hvortil nogen godtgør sin ret som ejer.

Stk. 3. Kulturministeren kan træffe bestemmelse om tilrettelæggelsen af arkæologiske undersøgelser af de genstande, der tilhører staten.

Stk. 4. Kulturministeren kan i særlige tilfælde fravige alderskriteriet i stk. 1 i forbindelse med gennemførelse af arkæologiske undersøgelser efter stk. 3.

Stk. 5. Den, der optager genstande, som tilhører staten, og den, der får en sådan genstand i sin besiddelse, skal straks aflevere genstanden til kulturministeren. Kulturministeren fordeler sådanne genstande mellem relevante museer. Den, der har foretaget optagningen, har ikke krav på bjærgeløn, men kulturministeren kan udbetale en godtgørelse til den pågældende.

Stk. 6. Uanset bestemmelserne i stk. 1 finder følgende af strandslovgivningens regler om optagning af vrag eller andre genstande fra havbunden anvendelse:

- 1) Bestemmelserne om, hvem der er berettiget til at foretage optagning, herunder bestemmelserne om forudgående indhentning af tilladelse,
- 2) bestemmelserne om anmeldelse af optagne genstande og
- 3) bestemmelserne om indkaldelse af ejeren til de optagne genstande.

§ 28 a. Fund af fortidsminder, herunder vrag af skibe, skibsladninger og dele fra sådanne skibsvrag, der må antages at være gået tabt for mere end 100 år siden, gjort på den dybe havbund, jf. stk. 2, af danske statsborgere eller af et dansk indregistreret fartøj, tilhører den danske stat, medmindre andre lande eller private kan bevise deres ejendomsret.

Stk. 2. Ved den dybe havbund forstås den havbund og dennes undergrund, der ligger uden for grænserne for national jurisdiktion.

Stk. 3. Fund efter stk. 1 skal straks anmeldes til kulturministeren.

Stk. 4. Der må ikke uden kulturministerens tilladelse foretages ændringer i tilstanden af undervandskulturarv, jf. stk. 1, som tilhører den danske stat, danske statsborgere eller ju-

ridiske personer, der er hjemmehørende i Danmark. Danske statsborgere og juridiske personer, der er hjemmehørende i Danmark, må ikke foretage ændringer af undervandskulturarv, jf. stk. 1, som tilhører andre, uden tilladelse fra de pågældende.

Stk. 5. Den, der optager genstande, som tilhører staten, jf. stk. 1, og den, der får en sådan genstand i sin besiddelse, skal straks aflevere genstanden til kulturministeren. Den, der har foretaget optagningen, har ikke krav på bjærgeløn.

Stk. 6. Kulturministeren kan bestemme, at fortidsminder, herunder vrag af skibe, skibsladninger og dele fra sådanne skibsvrag, der er gået tabt for mindre end 100 år siden, skal være omfattet af bestemmelsen i stk. 1.

Stk. 7. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 3-6 nævnte forhold.

§ 29. Findes der i forbindelse med jordarbejde, råstofindvinding eller stenbrydning en for den pågældende lokalitet usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet standses, i det omfang det berører genstanden. Fundet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte naturhistoriske museum. Fundne genstande, der ikke er danekræ, jf. § 31, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 2. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en undersøgelse. En undersøgelse skal foretages hurtigst muligt. Udgifter til undersøgelsen afholdes af kulturministeren. For så vidt angår tilfælde, hvor jordarbejdet udføres for en statslig eller kommunal myndighed, afholdes udgiften dog af vedkommende myndighed.

Stk. 3. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, erstattes af kulturministeren efter bestemmelserne i § 27, stk. 7.

Stk. 4. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger dertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer genstande eller under arbejde kan formodes at fremkomme genstande som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.

Stk. 5. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om gennemførelse af naturhistoriske undersøgelser efter stk. 2.

Kapitel 8 a

Bevaring af sten- og jorddiger og fortidsminder

Sten- og jorddiger

§ 29 a. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende.

Stk. 2. For sten- og jorddiger og lignende, der er beskyttet som fortidsminder, gælder alene reglerne om fortidsminder, jf. §§ 29 e og 29 f.

§ 29 b. Kulturministeren kan fastsætte regler om, at bestemmelserne i § 29 a, stk. 1, ikke skal gælde for nærmere angivne kategorier af sten- og jorddiger og lignende.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte regler om, at § 29 a ikke skal gælde for diger, høfder, bølgebrydere og andre anlæg, som kræver tilladelse i henhold til lov om kystbeskyttelse.

§ 29 c. Kulturministeren kan fastsætte regler, som beskriver og afgrænser sten- og jorddiger, der er nævnt i § 29 a, stk. 1.

§ 29 d. Kulturministeren kan fastsætte regler om registrering af de sten- og jorddiger, der er nævnt i § 29 a, stk. 1.

Fortidsminder

§ 29 e. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af fortidsminder, medmindre ændringen er af underordnet betydning efter regler fastsat i medfør af stk. 6. Der må heller ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, der fastlægger skel gennem fortidsminder.

Stk. 2. De typer af fortidsminder, der er omfattet af beskyttelsen efter stk. 1, er optaget i bilaget til loven.

Stk. 3. I bilaget til loven er fastsat, at visse typer af fortidsminder kun er omfattet af forbuddet i stk. 1, når ejeren har modtaget en meddelelse fra kulturministeren om deres tilstedeværelse. For fortidsminder under terræn eller under bygninger kan kulturministeren i forbindelse med meddelelsen bestemme, at beskyttelsen efter stk. 1 udstrækkes til ejendomsskellet.

Stk. 4. Kulturministeren oplyser på begæring, hvilke beskyttede fortidsminder der findes på en ejendom, og hvilken udstrækning de har.

Stk. 5. Kulturministeren kan lade en meddelelse efter stk. 3 om tilstedeværelsen af et fortidsminde tinglyse på ejendommen.

Stk. 6. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om ændring i tilstanden af fortidsminder, der er af underordnet betydning efter stk. 1.

§ 29 f. På fortidsminder og inden for en afstand af 2 m fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.

§ 29 g. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af fortidsminder på havbunden, hvis de befinder sig i territorialfarvandet eller på kontinentalsoklen, dog ikke ud over 24 sømil fra de basislinjer, hvorfra bredden af det ydre territorialfarvand måles.

Stk. 2. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af vrage af skibe eller skibsladninger, der må antages at være gået tabt for mere end 100 år siden, hvis de befinder sig i de områder, der er nævnt i stk. 1, i vandløb eller i søer.

Stk. 3. Kulturministeren kan bestemme, at vrage af skibe eller andre fartøjer, der er gået tabt for mindre end 100 år siden, skal være omfattet af bestemmelsen i stk. 2.

Stk. 4. Kulturministeren kan i forbindelse med et anlægsarbejde eller en aktivitet på havbunden stille krav om, at den ansvarlige for anlægsarbejdet eller aktiviteten udfører en marinarkæologisk forundersøgelse.

§ 29 h. Findes der under et anlægsarbejde eller en aktivitet på havbunden spor af fortidsminder eller vrage omfattet af

§ 29 g, stk. 1 og 2, skal fundet anmeldes til kulturministeren efter reglerne i § 28, og arbejdet skal standses.

Stk. 2. Kulturministeren beslutter inden 4 uger fra anmeldelsen, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal være indstillet, indtil der er foretaget en marinarkæologisk undersøgelse. En marinarkæologisk undersøgelse skal gennemføres hurtigst muligt. Der kan fastsættes vilkår for genoptagelsen af arbejdet.

Stk. 3. Udgiften til undersøgelser og eventuel sikring af det påtrufne fortidsminde eller vrage afholdes af den ansvarlige for anlægsarbejdet eller aktiviteten.

Pleje af fortidsminder og sten- og jorddiger

§ 29 i. Kommuner, som ejer diger, der omfattes af bestemmelsen i § 29 a, stk. 1, og fortidsminder, der omfattes af bestemmelserne i §§ 29 e og 29 f, skal pleje disse.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte regler om pleje af fortidsminder.

Dispensation m.v.

§ 29 j. Kulturministeren kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelserne i § 29 e, stk. 1, § 29 f og § 29 g, stk. 1 og 2. Ved meddelelse af dispensation fra § 29 e, stk. 1, kan der stilles vilkår, herunder om, at der for ansøgerens regning skal udføres en arkæologisk undersøgelse. Ved meddelelse af dispensation fra § 29 g, stk. 1 eller 2, kan der stilles vilkår, herunder om, at der for ansøgerens regning skal udføres en marinarkæologisk undersøgelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelsen i § 29 a, stk. 1. Kommunalbestyrelsen kan for arealer, der udpeges som energiparker efter lov om statsligt udpegede energiparker, desuden gøre undtagelse fra bestemmelsen i § 29 a, stk. 1, til etablering af vindmøller, solcelleanlæg eller tilknyttede anlæg i energiparken, når det er nødvendigt, for at energiparken kan realiseres.

Stk. 3. Ved vurderingen af, om der foreligger et særligt tilfælde efter stk. 1, hvor der kan gøres undtagelse fra § 29 e, stk. 1, kan følgende bl.a. tillægges positiv vægt:

- 1) Forholdet er foranlediget af anden lovgivning.
- 2) Forholdet muliggør nutidig, etableret anvendelse.
- 3) Forholdet sikrer og styrker fortidsmindets bevaring.
- 4) Forholdet sikrer og styrker formidling og tilgængelighed af fortidsmindet.
- 5) Forholdet er forskningsbetinget.
- 6) Fortidsmindet danner ramme om midlertidige aktiviteter.

Stk. 4. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om særlige tilfælde, der kan begrunde undtagelse efter stk. 1, jf. § 29 e, stk. 1, og om vilkår, der kan stilles ved meddelelse af dispensation.

Stk. 5. Anmodning om dispensation efter stk. 1 skal indgives til Slots- og Kulturstyrelsen ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som styrelsen stiller til rådighed. Anmodninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af styrelsen, jf. dog stk. 7 og 8.

Stk. 6. Kulturministeren kan stille krav om anvendelse af digital kommunikation, herunder bestemte it-systemer, sær-

lige digitale formater, den til enhver tid gældende nationale eID-løsning el.lign.

Stk. 7. Hvis Slots- og Kulturstyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at den, der anmoder, ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal styrelsen tilbyde, at anmodningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 5. Slots- og Kulturstyrelsen bestemmer, hvordan en anmodning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 8. Slots- og Kulturstyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 7 nævnte tilfælde undlade at afvise en anmodning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for styrelsen ved at modtage anmodningen på anden måde end digitalt.

Stk. 9. En digital anmodning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Slots- og Kulturstyrelsen.

§ 29 k. Betingelser, der knyttes til en tilladelse, er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet. Myndigheden lader på ansøgerens bekostning betingelser af varig interesse tinglyse på den pågældende ejendom.

Stk. 2. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Andre administrative bestemmelser

§ 29 l. Kulturministeren kan beslutte at overtage kommunalbestyrelsens beføjelser efter dette kapitel i sager, der berører andre myndigheders lovbestemte opgaver eller har større betydning.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte regler om kommunalbestyrelsens administration af § 29 j, stk. 2.

§ 29 m. Kulturministeren kan pålægge kommunalbestyrelsen at tilvejebringe oplysninger, herunder kortmateriale, til brug for vurdering af forhold, der er omfattet af dette kapitel. Oplysningerne kan forlanges afgivet i en bestemt form.

Internationale forpligtelser

§ 29 n. Kulturministeren kan fastsætte regler, der er nødvendige for anvendelsen her i landet af Det Europæiske Fællesskabs forordninger vedrørende forhold, der er omfattet af dette kapitel.

Tilsyn

§ 29 o. Kulturministeren påser overholdelsen af bestemmelserne i dette kapitel og af de regler, der er udstedt i medfør af bestemmelserne.

Stk. 2. Kulturministeren kan bestemme, at tilsynet udøves af en anden myndighed.

Stk. 3. Kulturministeren påser, at påbud og forbud efter dette kapitel efterkommes, og at vilkår, der er fastsat i tilladelser, overholdes.

Stk. 4. Kulturministeren skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning.

Stk. 5. Kulturministeren kan fastsætte regler for udøvelsen af tilsynsvirksomheden.

§ 29 p. Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden, jf. § 29 o, kan for ejerens regning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen. Når forholdet er berigtiget, skal myndigheden lade påbuddet aflyse fra tingbogen.

Stk. 3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at påbuddet efterkommes, kan tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige til forholdets berigtigelse på den forpligtedes regning.

Stk. 4. Såfremt et ulovligt forhold frembyder fare for opretholdelsen af tilstanden af sten- og jorddiger og lignende og af fortidsminder, der er beskyttet i medfør af dette kapitel, og et påbud om at berigtige forholdet ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning. Politiet yder nødvendig bistand hertil.

§ 29 q. Kulturministeren kan lade fortidsminder istandsætte, hvis det ikke medfører udgift for ejeren og brugeren af ejendommen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Beskadiges, ændres eller flyttes et fortidsminde, kan kulturministeren påbyde ejeren og brugeren at genoprette den hidtidige tilstand samt at foretage foranstaltninger, der er nødvendige for at hindre nye beskadigelser. Såfremt et påbud ikke efterkommes rettidigt, kan kulturministeren umiddelbart lade arbejdet udføre på den forpligtedes regning.

Stk. 3. Finder kulturministeren, at en genopretning efter stk. 2 ikke kan udføres forsvarligt af ejer eller bruger, kan ministeren foretage genopretning for ejerens eller brugerens regning.

Stk. 4. Reglerne i stk. 2 og 3 kan ikke anvendes, hvis ejer og bruger godtgør, at beskadigelsen ikke skyldes fejl eller forsømmelse hos dem.

§ 29 r. Myndighederne efter dette kapitel eller personer, der af disse myndigheder er bemyndiget hertil, har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at udøve de beføjelser, der er tillagt dem i medfør af dette kapitel, herunder for at foretage undersøgelser af betydning for dette kapitel. Tilsvarende gælder lokaliteter, der helt eller delvis benyttes erhvervsmæssigt. Legitimation skal forevises efter anmodning.

Stk. 2. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten efter stk. 1.

§ 29 s. (Ophævet)

Klage

§ 29 t. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter dette kapitel eller de regler, der udstedes efter dette kapitel, kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet som behandler

sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 10, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet efter bestemmelserne i dette kapitel.

Stk. 2. Kulturministerens afgørelser efter § 29 h, stk. 2, og § 29 q, stk. 2, 1. pkt., kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 10, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet efter bestemmelserne i dette kapitel. Tilsvarende kan afgørelser efter § 29 j, stk. 1, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet af § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, for så vidt angår dispensationer fra bestemmelserne i § 29 e, stk. 1, 1. pkt., og § 29 g, stk. 1 og 2, bortset fra tilladelser til arkæologiske undersøgelser af fortidsminder og historiske skibsvrag. Andre afgørelser efter dette kapitel kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Kulturministeren kan fastsætte bestemmelser om klage over afgørelser truffet af ministeren efter regler udstedt i medfør af dette kapitel. Kulturministeren kan bestemme, at sådanne afgørelser kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet af § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, eller at sådanne afgørelser ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

§ 29 u. Klageberettiget er

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- 3) offentlige myndigheder,
- 4) lokale foreninger og organisationer, som har væsentlig interesse i afgørelsen,
- 5) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø og
- 6) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Stk. 2. Ved klage efter stk. 1, nr. 5, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet kræve, at foreningerne eller organisationerne dokumenterer deres klageberettigelse ved indsendelse af vedtægter eller på anden måde.

§ 29 v. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen dog til den følgende hverdag.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog §21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmel-

se, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3. Når myndigheden videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Miljø- og Fødevareklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 4. Myndigheden skal straks underrette Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvis den, efter at klagen er videresendt til nævnet, inddrages i forhandlinger med adressaten for afgørelsen og klageren om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan sætte behandlingen af sagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttet. Myndigheden underretter nævnet om resultatet af forhandlingerne, når de er afsluttet.

Stk. 5. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Miljø- og Fødevareklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., og stk. 3 ikke anvendelse.

Stk. 7. Tilladelser må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Stk. 8. Myndigheden giver meddelelse om afgørelse efter dette kapitel eller de regler, der udstedes efter dette kapitel, til klageberettigede.

Stk. 9. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om underretning af de klageberettigede.

Søgsmål

§ 29 x. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter dette kapitel eller de regler, der udstedes efter dette kapitel, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Kapitel 9

Danefæ og danekræ

§ 30. Genstande fra fortiden, herunder mønter, der er fundet i Danmark, og hvortil ingen kan godtgøre sin ret som ejer, er danefæ, såfremt de er forarbejdet af værdifuldt materiale eller har særlig kulturhistorisk værdi.

Stk. 2. Danefæ tilhører staten. Den, der finder danefæ, og den, der får danefæ i sin besiddelse, skal straks aflevere det til Nationalmuseet.

Stk. 3. Nationalmuseet udbetaler en godtgørelse til finder. Godtgørelsen fastsættes af Nationalmuseet under hensyn til det fundnes materialeværdi og sjældenhed samt til den omhu, hvormed finderens har sikret fundet.

Stk. 4. Såfremt danefæ findes ved en arkæologisk undersøgelse, der forestås af et statsligt eller statsanerkendt museum eller i øvrigt finansieres helt eller delvis af offentlige midler, udbetales der ikke danefægødtgørelse til finder. Nationalmuseet kan dog i særlige tilfælde udbetale gødtgørelse til ejer eller bruger af det areal, hvor undersøgelsen finder sted.

Stk. 5. Danefæ indgår i Nationalmuseets samlinger og kan af museet deponeres på andre statslige eller statsanerkendte museer efter anmodning fra disse. I tilfælde, hvor der ikke kan opnås enighed mellem Nationalmuseet og et andet museum om deponering af et nyt danefæfund, træffer kulturministeren afgørelse herom.

§ 31. En geologisk genstand eller en botanisk eller zoologisk genstand af fossil eller subfossil karakter eller en meteorit, der er fundet i Danmark, er danekræ, såfremt genstanden er af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi.

Stk. 2. Danekræ tilhører staten. Den, der finder danekræ, og den, der får danekræ i sin besiddelse, skal straks aflevere det til Statens Naturhistoriske Museum, jf. § 9.

Stk. 3. Statens Naturhistoriske Museum udbetaler en gødtgørelse til finder. Gødtgørelsen fastsættes af Statens Naturhistoriske Museum under hensyn til det fundnes materialeleværdi og sjældenhed samt til den omhu, hvormed finder har sikret fundet.

Stk. 4. Såfremt danekræ findes ved en videnskabelig undersøgelse, der forestås af et statsligt eller statsanerkendt museum eller i øvrigt finansieres helt eller delvis af offentlige midler, udbetales der ikke danekrægødtgørelse til finder. Statens Naturhistoriske Museum kan dog i særlige tilfælde udbetale gødtgørelse til ejer eller bruger af det areal, hvor undersøgelsen finder sted.

Stk. 5. Genstanden indgår i Statens Naturhistoriske Museums samlinger og kan af museet deponeres på andre statslige eller statsanerkendte museer efter anmodning fra disse. I tilfælde, hvor der ikke kan opnås enighed mellem Statens Naturhistoriske Museum og et andet museum om deponering af et nyt danekræfund, træffer kulturministeren afgørelse herom efter forhandling med ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser.

Stk. 6. Bestemmelserne gælder ikke genstande, der er indført i området ved menneskers hjælp.

Kapitel 10

Særlige bestemmelser

§ 32. Kulturministeren kan godkende, at staten påtager sig den forsikringsmæssige risiko for danske og udenlandske udlån af værker til kunstnerisk eller kulturelt set betydelige udstillinger på danske museer og udstillingssteder, som specielt er godkendt i dette øjemed.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

§ 33. Et museum må ikke erhverve en genstand, såfremt genstanden er udført fra et andet land i strid med dette lands lovgivning og forholdet er omfattet af en international

overenskomst, som er tiltrådt af det pågældende land og Danmark.

Stk. 2. Såfremt en erhvervelse er sket i strid med stk. 1, skal der finde tilbagelevering sted i overensstemmelse med den internationale overenskomst, der er nævnt i stk. 1.

Kapitel 11

Regnskab og revision

§ 34. Kulturministeren fastsætter regler om regnskabsafleggelse og om revisionens udførelse for tilskud, der udbetales i medfør af denne lov.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse for tilskud, der ydes som driftstilskud.

§ 35. Kulturministeren kan indhente yderligere materiale fra tilskudsmodtagere til brug for Rigsrevisionen til en nøjere regnskabs gennemgang.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse for tilskud, der ydes som driftstilskud.

§ 36. Udbetaling af tilskud i medfør af denne lov kan ske forskudsmæssigt.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse for tilskud, der ydes som driftstilskud.

§ 37. Kulturministeren kan bestemme, at afgivne tilsagn om tilskud bortfalder, og at allerede udbetalte tilskud skal tilbagebetales, hvis tilskudsmodtageren ikke opfylder betingelserne for tilskuddet eller ikke gennemfører den forudsatte aktivitet.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse for tilskud, der ydes som driftstilskud.

Kapitel 12

Administration

§ 38. Kulturministeren kan bemyndige en under Kulturministeriet oprettet styrelse til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt kulturministeren.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne indbringes for ministeren.

§ 39. Kulturministeren fører de centrale registre over kulturhistorie og kunst og over arkæologiske lokaliteter og fundsteder. Kulturministeren stiller registrene til rådighed for offentligheden og relevante myndigheder.

Kapitel 13

Straffebestemmelser m.v.

§ 40. Med bøde straffes den, der

- 1) overtræder § 27, stk. 2, § 28, stk. 1 og stk. 5, 1. pkt., § 28 a, stk. 3-5, § 29, stk. 1, § 30, stk. 2, 2. pkt., § 31, stk. 2, 2. pkt., og § 33 eller
- 2) tilsidesætter en beslutning efter § 27, stk. 3, og § 29, stk. 2, om, at et arbejde skal indstilles.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 1 år, såfremt en overtrædelse af § 27, stk. 2, § 28, stk. 1 og stk. 5, 1. pkt.,

§ 28 a, stk. 3-5, § 29, stk. 1, § 30, stk. 2, 2. pkt., § 31, stk. 2, 2. pkt., er begået med forsæt og der er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre og der i øvrigt foreligger særlig skærpende omstændigheder.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 40 a. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) overtræder § 29 a, stk. 1, § 29 e, stk. 1, § 29 f, § 29 g, stk. 1 og 2, § 29 h, stk. 1, eller § 29 p, stk. 1,
- 2) undlader at efterkomme forbud eller påbud udstedt efter § 29 o, stk. 4, eller § 29 q, stk. 2,
- 3) i strid med § 29 r, stk. 1, modvirker adgangen til en ejendom,
- 4) undlader at efterkomme forbud eller påbud, der er udstedt efter regler fastsat i medfør af kapitel 8 a,
- 5) tilsidesætter vilkår, der er fastsat i en tilladelse eller godkendelse efter kapitel 8 a eller efter regler udstedt efter kapitel 8 a.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 1 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

- 1) voldt skade på de interesser, som kapitel 8 a tilsigter at beskytte, eller fremkaldt fare derfor eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 3. I regler, der udstedes efter kapitel 8 a, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne eller for overtrædelse af bestemmelser i forordninger omfattet af § 29 n. Det kan endvidere fastsættes, at straffen kan stige til fængsel i indtil 1 år under de omstændigheder, der er nævnt i stk. 2.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 5. Sker der ikke konfiskation af udbytte, som er opnået ved overtrædelsen, skal der ved udmåling af bøde, herunder tillægsbøde, tages særligt hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel, jf. stk. 2, nr. 2.

Stk. 6. Forældelsesfristen for strafansvaret er 5 år for overtrædelse m.v. som omhandlet i stk. 1 og for overtrædelse af bestemmelser i regler udstedt efter kapitel 8 a.

Udpantning m.v.

§ 40 b. Der er udpantningsret for udgifter, som myndighederne har krav på at få dækket efter § 29 k, stk. 1, § 29 p, stk. 2-4, og § 29 q, stk. 2 og 3.

Stk. 2. Betales de i stk. 1 nævnte udgifter ikke rettidigt, kan der opkræves morarenter på 1,3 pct. i månedlig rente for hver påbegyndt måned fra forfaldstidspunktet.

Kapitel 14

Afsluttende bestemmelser

§ 41. Loven træder i kraft den 1. januar 2002. Samtidig ophæves lov om museer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 739 af 17. juli 2000. Lovens § 27, stk. 4-7, har virkning fra den 1. januar 2003. Indtil den 1. januar 2003 opretholdes de hidtidige finansieringsprincipper for den arkæologiske

undersøgelelsesvirksomhed, jf. § 26, stk. 3, i lov om museer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 739 af 17. juli 2000.

§ 42. Loven medfører ingen ændring i de hidtil gældende særlige regler for De Danske Kongers Kronologiske Samling på Rosenborg.

§ 43. (Ophævet)

§ 44. (Udelades)

§ 45. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet¹⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 24. Loven træder i kraft den 1. februar 2017.

Stk. 2. Denne lovs § 48, nr. 1 og 2, og § 60 i lov om planlægning som ændret ved denne lovs § 48, nr. 3-7, ophæves den 16. maj 2017.

Stk. 3. Erhvervs- og vækstministeren kan efter høring af miljø- og fødevareministeren fastsætte overgangsregler.

Stk. 4. Lov om Natur- og Miljøklagenævnet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1205 af 28. september 2016, ophæves.

Stk. 5. Regler, der er fastsat i henhold til hidtil gældende regler, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat med hjemmel i denne lov. Overtrædelse af reglerne straffes efter de hidtil gældende regler.

Stk. 6. Verserende klagesager i Natur- og Miljøklagenævnet eller Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, der ikke er færdigbehandlet ved denne lovs ikrafttræden, færdigbehandles og afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet efter reglerne i denne lov. Dette gælder dog ikke verserende klagesager ved Natur- og Miljøklagenævnet, som ved lovens ikrafttræden skal færdigbehandles og afgøres af Planklagenævnet, jf. § 1 i lov om Planklagenævnet.

Stk. 7. Gebyrbestemmelsen i § 18 gælder alene for klager, der er indbragt efter lovens ikrafttræden.

Lov nr. 900 af 21. juni 2022 om ændring af museumsloven, lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og forskellige andre love (Dispensation og lagesagsbehandling m.v. på fortidsmindeområdet)²⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 18

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2022.

Stk. 2. § 1, nr. 6 og 7, finder ikke anvendelse på fortidsminder, der er opført i år 1865 eller senere, og som inden lovens ikrafttræden er omfattet af kapitel 1 i museumslovens bilag 1. For sådanne fortidsminder finder de hidtil gældende regler anvendelse, indtil kulturministeren meddeler, hvilke fortidsminder der skal være beskyttet og i hvilken udstrækning.

Lov nr. 614 af 11. juni 2024 om statsligt udpegede energiparker³⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 17. Loven træder i kraft den 1. juli 2024.

Lov nr. 1680 af 30. december 2024 om ændring af museumsloven (Gennemførelse af en museumsreform)⁴⁾ indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2025.

Stk. 2. Museer, der ikke er statsanerkendt ved lovens ikrafttræden, kan tidligst statsanerkendes 2 år efter lovens ikrafttræden.

§ 3

Stk. 1. Museernes samlede driftstilskud efter museumslovens § 13 a, stk. 1, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 6, indføres gradvis efter lovens ikrafttræden og frem til den 1. januar 2029.

Stk. 2. Størrelsen af driftstilskud til de statsanerkendte museer, som er udbetalt i 2024, udgør beregningsgrundlaget for den gradvise indfasning af driftstilskuddene efter museumslovens § 13 a som ændret ved denne lovs § 1, nr. 6 og 7, i 2025.

Stk. 3. Kulturministeren kan anvende indberetninger fra de statsanerkendte museer om henholdsvis besøgstal, besøgstal for børn og unge, indtægter og fagfællebedømte forskningspublikationer for årene 2019-2024 til bestemmelse af størrelsen af det variable tilskud, jf. museumslovens § 13 c som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9, og til vurdering af opfyldelse af vilkår i museumslovens § 14, stk. 1, nr. 4-6,

som affattet ved denne lovs § 1, nr. 11, i perioden fra den 1. januar 2025 til den 1. januar 2029.

Stk. 4. Kulturministeren fastsætter nærmere regler om beregning og indfasning af driftstilskud i perioden nævnt i stk. 1.

§ 4

Når medlemmer af museumsnævnet beskikkes første gang efter den 1. januar 2025, beskikker kulturministeren 3 af de 7 medlemmer for en periode af 2 år.

Lov nr. 1681 af 30. december 2024 om ændring af lov om Kulturministeriets kulturaftaler med kommuner m.v. og om regionernes opgaver på kulturområdet, museumsloven, lov om musik og forskellige love (Opgavebortfald på Kulturministeriets område)⁵⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2025.

Stk. 2. § 2, nr. 1, finder ikke anvendelse på større forundersøgelser, hvor der er indsendt budget til Slots- og Kulturstyrelsen før lovens ikrafttræden. For sådanne større forundersøgelser finder de hidtil gældende regler i museumslovens § 26 anvendelse.

Stk. 3. Regler udstedt i medfør af § 26, stk. 3, i museumsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014, som ændret ved § 46 i lov nr. 1715 af 27. december 2016, § 1 i lov nr. 900 af 21. juni 2022 og § 22 i lov nr. 614 af 11. juni 2024, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 26, stk. 7, i museumsloven, jf. denne lovs § 2, nr. 1.

Kulturministeriet, den 7. juli 2025

JAKOB ENGEL-SCHMIDT

/ Helene Nordborg Kiær

-
- 1) Loven vedrører en ændring overalt i loven af »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«, § 29 t, stk. 1-3 og § 29 v, stk. 2.
 - 2) Lovændringen vedrører § 29 e, stk. 1 og stk. 6, § 29 j, stk. 3-9, § 29 t, stk. 1-3 og bilag 1.
 - 3) Lovændringen vedrører § 29 j, stk. 2.
 - 4) Lovændringen vedrører § 2, stk. 1, § 13, stk. 1-3, 5 og 6, § 13 a, stk. 1, 3,4, 6 og 7, § 13 b, stk. 1-8, § 13 c, stk. 1-3, § 13 d, stk. 1-3, § 14, stk. 1-7, § 14 a, stk. 1 og 2, § 17 a, stk. 1 og 2, kapitel 7 a og § 19, stk. 1-9.
 - 5) Lovændringen vedrører § 26, stk. 2-7 og § 34, stk. 2 og 3.

Bilag 1**Bilag til museumsloven – fortidsminder, der er beskyttet efter § 29 e**

Kapitel 1: Følgende fortidsmindetyper er omfattet af beskyttelsen i henhold til lovens § 29 e, hvis de er synlige i terrænet og ikke er opført i år 1865 eller senere¹⁾ :

- 1) Høje, røser.
- 2) Stengrave, dysser, jættestuer.
- 3) Skibssætninger.
- 4) Ubebyggede voldsteder og værfter.
- 5) Forsvarsanlæg.
- 6) Ødekirkegårde.
- 7) Ruiner.
- 8) Runesten, bautasten.
- 9) Sten med helleristninger.
- 10) Kors, milepæle, vildtbanesten og lignende.

Kapitel 2: Følgende fortidsmindetyper er kun omfattet af beskyttelsen i henhold til lovens § 29 e, når ejeren har modtaget meddelelse om deres tilstedeværelse:

- 1) Mølleanlæg.
- 2) Dæmninger.
- 3) Bro- og vejanlæg.
- 4) Stenvolde, stenrækker.
- 5) Bebyggede voldsteder og værfter.
- 6) Helligkilder.
- 7) Kanaler.
- 8) Anlæg ved eller i søer, åer og moser.
- 9) Bopladser.
- 10) Fortidsminder omfattet af kapitel 1, som ikke er synlige i terrænet.
- 11) Sten og træer, hvortil der er knyttet folketro, historisk overlevering eller kulturhistorisk tradition.
- 12) Krigergrave.
- 13) Mindesmærker.
- 14) Sten- og jorddiger.

15) Agerspor.

16) Fangstgruber.

17) Sten- og grenkast.

18) Fortidsminder omfattet af kapitel 1, som er opført i år 1865 eller senere.

19) Øvrige kulturhistoriske anlæg, konstruktioner og sammenhænge, der af kulturministeren vurderes væsentlige at sikre som fortidsminde.

¹⁾ Med hensyn til afgørelsen af, om fortidsmindet har beskyttelseslinje, henvises der til naturbeskyttelsesloven.